Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XIII nr. 39 (823) * joi 28 septembrie 1961 * 8 pagini 30 bani

Vizita tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej și a altor conducători de partid și de stat în regiunea Iași

In regiunea Iași au sosit miercuri, 20 septembrie a. c., tovarășii **Gheorghe Gheorghiu-Dej, Emil Bodnăraș, Leonte Răutu, Alexandru Bîrlădeanu,** vice președinte al Consiliului de Miniștri, **Gheorghe Gaston Marin,** președintele Comitetului de Stat al Planificării, **Constantin Tuzu,** ministrul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini, **Nicolae Bădescu,** președintele Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare, însoțiți de conducători ai unor departamente și alți lucrători de răspundere din aparatul central de partid și de stat. Pe peronul gării Iași, oaspeții au fost întîmpinați de tovarășii Virgil Cazacu, membru supleant al C.C. al P.M.R., prim secretar al Comitetului regional de partid Iași, Constantin Nistor membru al C.C. al P.M.R., președintele Comitetului Executiv al Sfatului popular regional, de activiști de partid și de stat, de conducători ai organizațiilor de masă și obștești, de reprezentanți ai întreprinderilor și ai instituțiilor culturale ieșene. Mii de oameni ai muncii i-au întîmpinat cu bucurie pe oaspeți, le-au oferit flori și au manifestat cu căldură pentru Partidul Muncitoresc Romîn și pentru Comitetul său Central în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

După ce în cursul dimineții a avut loc la Sfatul popular regional o ședință de lucru cu reprezentanții organelor locale de partid și de stat, în cadrul căreia au fost examinate problemele dezvoltării economice și social-culturale a regiunii și orașului Iași pînă în anul 1965, după-amiaza oaspeții au vizitat Atelierele de reparat material rulant „Ilie Pintilie", locurile de amplasare a noilor obiective industriale și social-culturale, șantierul fabricii de ulei și noua fabrică de mobilă.

Seara, în sala Teatrului Național „V. Alecsandri" a avut loc un spectacol de gală dat în cinstea oaspeților.

Vineri, 22 septembrie, a avut loc o adunare a activului de partid din regiune, la care tovarășul **Gheorghe Gheorghiu-Dej** a făcut o expunere cu privire la problemele dezvoltării economice și social-culturale a regiunii Iași. Adunarea a prilejuit o puternică manifestare de devotament și încredere față de partid, participanții la adunare ovaționînd îndelung pentru Partidul Muncitoresc Romîn, pentru Comitetul său Central.

Vineri seara, tovarășii **Gheorghe Gheorghiu-Dej, Emil Bodnăraș, Leonte Răutu, Alexandru Bîrlădeanu, Gheorghe Gaston Marin,** au plecat spre București.

De-a lungul străzilor și în piața gării Iași, mii de oameni ai muncii au venit să ureze drum bun oaspeților dragi.

Și cei mici se bucură de vizita oaspeților dragi...

Cum învăț eu

Ce să răspunzi la o astfel de întrebare? Învăț la fel ca toți colegii mei. În clasă, tovarășul diriginte și, mai înainte, tovarășii învățători, de multe ori ne-au vorbit despre felul în care trebuie să înveți pentru a obține rezultate bune. Urmîndu-le sfatul am reușit să obțin rezultate bune. Cînd vin de la școală — noi învățăm dimineața — mănînc, mă odihnesc puțin și apoi învăț. Acum știu din experiență că trebuie mai întîi să înveți și apoi să-ți scrii temele. Înainte procedam invers. Să scap de scris că pe urmă învăț eu... Și rezultatul? Temele aveau mai întotdeauna cîteva greșeli.

Această problemă am rezolvat-o eu, dar mai erau și altele. Pocinogul venea de la faptul că îmi plăcea să citesc mult. Foarte bine, veți spune voi. Și eu tot așa mi-am spus. Și atunci învățam la romînă, la istorie, la geografie și... se înnopta cînd mă apucam de exercițiile și problemele de matematică. Azi așa, mîine așa, pînă a prins de veste tovarășul învățător (atunci eram într-a IV-a). A stat de vorbă cu mine, a explicat clasei întregi ce neajunsuri are acest procedeu. Acum învăț mai întîi la matematică, fizică, obiecte care cer o concentrare mai mare, apoi citesc la romînă, istorie, naturale. După ce îmi fac toate lecțiile citesc literatură clasică, cărți cu subiecte din viața pionierească, povestiri științifico-fantastice... Acestea mă ajută să-mi îmbogățesc cunoștințele căpătate în clasă. Tot pentru același scop mai folosesc și revistele, și micile experiențe pe care le facem în laborator.

În studiul individual cel mai important lucru e să-ți respecți programul zilei. Dacă nu...

— Mîine mă duc la Berești, la soră-mea, îi spune tata într-o zi mamei.

— Ia-mă și pe mine! am sărit eu.

La început, tata, nu și nu. Cînd i-am spus că aș vrea s-o văd pe mătușa, s-a emoționat și m-a luat. În gînd, mă și vedeam plimbîndu-mă prin tîrg.

— Îmi scriu din astă-seară, i-am promis tatii.

— Bine, băiete, mi-a răspuns el cu încredere.

De scris, mi-am scris eu, dar de învățat...

A doua zi, pe cine credeți că ascultă la geografie? Tocmai pe mine. Cu „amintiri" și ajutat serios de tovarășul profesor abia am scos un biet 5. Atunci am văzut eu cîtă importanță are studiul individual profund, respectarea programului zilei.

Respectînd programul, acum nu mai am nici o notă slabă.

ȘUȘNESCU CONSTANTIN
cl. a VI-a
Școala de 7 ani, comuna Balintești, regiunea Galați

ȘTIRI

● *In acest an școlar, pe harta raionului Istria, regiunea Dobrogea, s-au înscris noi construcții de școli. Printre acestea se află școala medie din Babadag cu 16 săli de clasă și 2 laboratoare, școlile din comunele Jurilovca și Atmagea.*

● *Toate cele 5 sate ale comunei Dumbrava, raionul Lăpuș, regiunea Maramureș se mîndresc cu cîte o școală nouă. Două din aceste școli și-au deschis porțile pentru prima oară în acest an.*

O întîmplare din anul trecut

— Alexandra, nu te las să copiezi după mine!

— Parc-am fi în clasă! Acolo, mai înțeleg să nu mă lași să copiez. Dar aici? Aici sîntem între noi, acasă. Hai lasă Livia!...

— Tu ai impresia că doar pentru că ne vede cineva nu te las să copiezi? Nu înțelegi, Alexandra! Pe tine te furi, nu pe mine.

Așa discutau adesea Damian Livia și Stamin Alexandra de la Școala de 7 ani nr. 1 din Timișoara.

Alexandrei îi era lene să gîndească singură. „De ce să ne gîndim amîndouă la același lucru?" sau: „Tu judeci mai repede decît mine!" erau „motivele" Alexandrei. Adevărul era însă că ei îi era pur și simplu lene să învețe.

Livia, ce-i drept, protesta că nu-i bine ce face, că așa n-o să mai meargă — dar n-a avut suficientă putere s-o determine pe Alexandra să învețe mai bine. Așa se face că, la sfîrșitul anului școlar trecut, Stamin Alexandra a promovat în condiții „suficiente" clasa a V-a. Dar oare, e de ajuns să termini un an școlar oricum?

Alexandra a plecat din Timișoara în regiunea Oltenia. Acolo s-a înscris în clasa a VI-a.

Vrem, Alexandra, să-ți facem o recomandare sinceră, prietenească: învață să muncești temeinic. Mai sînt unii copii care procedează ca tine. Ar fi bine să vă gîndiți că viața nu seamănă cu caietul colegului din care poți copia. Lecția poți s-o copiezi dar cunoștințele pe care le capătă un elev făcîndu-și singur lecțiile, ție îți vor lipsi. Ai înaintea ta un întreg an școlar, timp suficient pentru a învăța să... înveți cum trebuie! Studiul individual perseverent, profund, este cheia succesului la învățătură.

OANA MAGDU

Două PRIETENE

— Am sosit. Tu ești gata?

— Sigur, te așteptam.

Și, fără vorbă multă, cele două prietene, Savenco Geta și Frățilă Polixenia, elevele la Școala de 7 ani nr. 2 din Tulcea, au și trecut la lucru.

— Scrie: $\frac{x}{b} = \frac{a}{4}$

Polixenia a scris, a calculat și, exact în cîteva minute, a și aflat rezultatul. Apoi rolurile s-au inversat. Polixenia alegea un exercițiu și îl dicta Getei care, de asemenea, îl rezolva repede.

De ce lucrurile mergeau așa de bine? Pentru că cele două prietene mai întîi își învățau fiecare lecțiile acasă, își scriau temele iar apoi se întîlneau și confruntau rezultatele, făceau un exercițiu, două, in plus, recapitulau lecția trecută. Procedînd în felul acesta, și rezultatele sînt din cele mai bune. Atît pentru Geta, cît și pentru Polixenia.

GETA COSTIN

Alegerea activelor pionierești

La începutul fiecărui an şcolar, în organizaţia de pionieri au loc alegerile preşedinţilor de grupă, detaşament, unitate. Acesta e un eveniment important care contribuie la îmbunătăţirea activităţii organizaţiei de pionieri, la intensificarea muncii de educare a pionierilor în spiritul dragostei şi devotamentului faţă de Partidul Muncitoresc Romîn şi faţă de scumpa noastră patrie socialistă.

Alegerile pionierești contribuie la creşterea răspunderii pionierilor în ceea ce priveşte învăţătura, la întărirea disciplinei şi la respectarea regulilor muncii şi vieţii pionierești, la dezvoltarea multilaterală a activităţii cultural-artistice şi sportive. În fiecare şcoală sau casă de copii, în fiecare unitate, detaşament, grupă, alegerile trebuie pregătite cu multă atenţie, la aceasta contribuind nu numai membrii activului, ci şi fiecare pionier.

Cunoaşterea temeinică a Regulamentului organizaţiei de pionieri, însuşirea semnificaţiei angajamentului solemn al pionierului şi a chemării pionierești sînt o minunată chezăşie a unei comportări cu adevărat pionierești a copiilor. De aceea, în perioada pregătirii alegerilor pionierești se va organiza, pe detaşamente, citirea Regulamentului organizaţiei de pionieri, însuşirea temeinică de către aceştia a chemării şi a angajamentului solemn al pionierului. Este recomandabil ca discuţiile ce se vor purta în detaşamente pe marginea Regulamentului solemn al pionierului, să cuprindă exemple concrete din detaşamentul şi unitatea respectivă.

Aşa, de pildă, în legătură cu îndatoririle pionierului se poate vorbi despre acţiunile patriotice desfăşurate de detaşament în cursul anului şcolar trecut, despre rezultatele la învăţătură, despre munca pentru înfrumuseţarea şcolii a satului sau a oraşului, despre sprijinul dat de pionieri gospodăriei agricole colective la strîns spice, la întreţinerea culturilor, despre puieţii plantaţi de pionierii detaşamentului etc. În discuţii trebuie subliniat că, aşa cum reiese din Regulamentul Organizaţiei de pionieri, aceasta este organizaţia politică de masă a copiilor din Republica Populară Romînă şi lucrează sub conducerea Partidului, care a încredinţat îndrumarea ei de zi cu zi Uniunii Tineretului Muncitor. Aici este necesar să li se explice pe larg pionierilor din detaşament că organizaţia de pionieri are ca scop educarea copiilor în spirit comunist, în spiritul devotamentului pentru partidul nostru iubit, pentru patria noastră socialistă, în spiritul dragostei pentru marile realizări ale regimului de democraţie populară din satul, raionul şi oraşul fiecăruia, din întreaga noastră ţară. Faţă de aceste istorice înfăptuiri, pionierul simte o mare mîndrie patriotică, dorinţa de a contribui la desăvîrşirea lor, de a păstra şi îngriji bunurile obşteşti. A fi gata întotdeauna la chemarea partidului, înseamnă a învăţa şi a munci astfel încît să poţi îndeplini cu cinste orice sarcină pe care partidul ţi-o va da, aşa cum părinţii voştri, muncitori şi ţărani, conduşi de partid, îndeplinesc cu eroism măreţele sarcini pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste.

Însuşindu-şi cu perseverenţă cunoştinţele predate la şcoală, participînd cu hărnicie la acţiunile patriotice, comportîndu-se în mod exemplar, pionierii îşi îndeplinesc zi de zi angajamentul solemn de a fi credincioşi patriei socialiste şi partidului nostru, de a fi pregătiţi să devină mîine schimbul eroicilor constructori de azi.

Perioada pregătirii alegerilor pionierești trebuie să fie o adevărată sărbătoare în fiecare unitate. Se recomandă să învăţaţi noi cîntece şi poezii dedicate patriei şi partidului nostru noi jocuri pionierești, să organizaţi mici expoziţii cu lucrări realizate în cadrul concursurilor tradiţionale ale organizaţiei de pionieri. E bine să alcătuiţi albume şi panouri care să reprezinte acţiunile patriotice pe care le-aţi organizat, succesele voastre în activitatea cultural-artistică şi sportivă. Acestea toate pot fi alcătuite atît pe unitate cît şi pe detaşament. Activul pionieresc trebuie să afişeze din vreme, în locurile cele mai vizibile, data exactă a ţinerii fiecărei adunări pentru alegerea preşedinţilor la grupe, detaşamente, unitate.

Pe cine să alegeţi?

Iată o întrebare pe care, în mod firesc, vi-o puneţi fiecare. Aşa cum reiese din Regulamentul Organizaţiei de pionieri, a alege şi a fi ales este un drept al fiecărui pionier. Este necesar să-i alegeţi ca preşedinţi de grupă, detaşament, unitate pe cei mai buni pionieri, fii de muncitori, ţărani muncitori şi fii de intelectuali, pionieri care sînt fruntaşi la învăţătură şi în activitatea obştească, sîrguincioşi, entuziaşti, cu iniţiativă, care sînt exemplu de disciplină şi comportare şi care îşi îndeplinesc cu conştiinciozitate sarcinile, se bucură de simpatia pionierilor şi şcolarilor. Preşedinţii de grupă, detaşament, unitate, care au experienţă şi rezultate bune în activitatea pionierească, este recomandabil să fie din nou propuşi pentru a fi realeşi...

Alegerea preşedintelui de grupă

Grupa cuprinde 10—15 pionieri din acelaşi detaşament şi care învaţă în aceeaşi clasă. Alegerea preşedintelui de grupă se face în adunarea grupei. Deschizînd adunarea de grupă pentru alegerea preşedintelui ei, tovarăşul instructor de detaşament arată în cîteva cuvinte scopul adunării şi dă apoi cuvîntul preşedintelui de grupă. El va citi din caietul grupei şi din jurnalul detaşamentului despre principalele activităţi pionierești la care a participat grupa de la ultima adunare de alegeri şi pînă acum. În cazul în care este vorba de unificarea a două grupe, ambii preşedinţi vor citi, separat, despre activitatea fiecărei grupe. După citirea însemnărilor despre principalele activităţi pionierești, la care a participat grupa, pionierii îşi spun părerea şi fac propuneri pentru activitatea de viitor.

Grupa este o colectivitate pionierească mai restrînsă decît detaşamentul, dar cîte nu poate înfăptui ea! În grupă se nasc multe iniţiative valoroase privind îmbunătăţirea muncii de învăţătură sau înfrumuseţarea şcolii, păstrarea bunului obştesc etc. Pionierii grupei se cunosc foarte bine între ei, sînt întotdeauna împreună. În excursii, la acţiunile patriotice ei sînt nedespărţiţi. Adesea, ei îşi consacră adunările de grupă învăţării unor noi cîntece, poezii, jocuri, pregătirii unei şezători sau însuşirii unor deprinderi practice (călcatul, cusutul nasturilor, legatul cărţilor etc.) De multe ori, dacă o astfel de iniţiativă a unei grupe dă rezultate bune, ea se extinde în întregul detaşament. Membrii unei grupe trebuie să fie între ei buni prieteni dar în acelaşi timp şi exigenţi: ei nu trebuie să tolereze nici o ieşire de indisciplină, nici o rămînere în urmă la învăţătură. Ajutorul la învăţătură nu trebuie confundat cu dădăceala. Cel mai bine este ca fiecare pionier să înveţe şi să-şi scrie temele de unul singur, conform programului zilei, şi abia după aceea să se întîlnească cu doi, trei pionieri din grupă, care au procedat ca şi el, şi să discute rezultatele problemelor deja rezolvate, ideile principale ale lecţiilor deja însuşite.

Este necesar ca pionierii să ţină seama de toate acestea atunci cînd vor participa la adunarea pentru alegerea preşedintelui de grupă. Cu acest prilej, ei trebuie să facă propuneri cît mai interesante pentru viitor, iar iniţiativa are, şi aici, un cuvînt de spus. Se face apoi propunerea pentru pionierul care urmează să fie ales preşedinte de grupă. Pionierii îşi spun părerea asupra acestei propuneri. Se trece la vot deschis prin ridicarea de mîini. Dacă cel propus e votat de majoritatea pionierilor, acesta e declarat ales şi tovarăşul instructor de detaşament îi înmînează gradul pionieresc de preşedinte de grupă.

Alegerea preşedintelui de detaşament

Detaşamentul de pionieri se constituie pe an de studii şi cuprinde pe toţi pionierii din clasele paralele. De exemplu, pionieri din clasa a VII-a A, a VII-a B, a VII-a C, formează un singur detaşament. **(În cazul în care numărul pionierilor dintr-un an de studiu e mai mare de 80, se vor forma două sau mai multe deta-**

şamente). Iată dar ce colectiv puternic reprezintă detaşamentul! Numeroşi, avînd aceeaşi vîrstă şi aceleaşi preocupări, îndrumaţi de instructorii de detaşament şi de instructorii-ajutor, pionierii unui detaşament pot înfăptui multe lucruri frumoase. Începutul acestor realizări se conturează o dată cu desfăşurarea adunării pentru alegerea preşedintelui de detaşament, cu alcătuirea programului de activităţi. Alegerea preşedintelui de detaşament se face în adunarea de detaşament.

La adunarea pentru alegerea preşedintelui de detaşament participă instructorul de detaşament — care conduce adunarea — şi sînt invitaţi tovarăşii diriginţi sau învăţătorii ai claselor paralele precum şi tovarăşi din „Sfatul unităţii de pionieri”.

Adunarea începe cu ceremonialul pionieresc. După ce tovarăşul instructor de detaşament va arăta scopul adunării, preşedintele va citi din jurnalul detaşamentului şi din jurnalul unităţii despre activitatea detaşamentului. În cazul cînd este vorba de unificarea a două sau mai multe detaşamente, fiecare preşedinte va citi, pe rînd, însemnările cele mai semnificative din jurnalul detaşamentului. Urmează apoi ca pentru detaşamentul astfel constituit să se aleagă un singur preşedinte.

După ce ascultă citirea însemnărilor despre principalele activităţi pionierești la care a participat detaşamentul, pionierii îşi vor spune părerea despre cele realizate pînă acum şi vor face propuneri în vederea definitivării programului de activităţi. Este recomandabil ca pionierii să arate ce întreprinderi şi unităţi agricole socialiste vor să viziteze, să propună întîlniri cu activişti de partid şi de stat, cu muncitori şi colectivişti fruntaşi, să explice ce acţiuni doresc să se organizeze în sprijinul pregătirii pentru îndeplinirea condiţiilor cerute de distincţiile pionierești, ce adunări pe materii şi alte forme să se iniţieze în sprijinul muncii de învăţătură, ce acţiuni culturale şi sportive le-ar place etc. Este recomandabil ca pionierii să precizeze căror obiecte de studiu e necesar să li se dedice serate ştiinţifice, experienţe demonstrative ce discipline sportive ar dori să practice cu deosebire, ce programe artistice ar vrea să organizeze etc.

În urma acestor discuţii, programul de activităţi e completat şi supus spre aprobare adunării. Se face propunerea celui ce urmează să fie ales preşedinte de detaşament. Dacă majoritatea pionierilor îl va vota, el va fi declarat ales şi tovarăşul instructor de detaşament îi va înmîna gradul de preşedinte de detaşament. Apoi, tovarăşul instructor le va face cunoscut pionierilor *colectivul de conducere al detaşamentului*, care este format din *preşedintele detaşamentului şi preşedinţii de grupă*. Va fi un colectiv de conducere numeros, puternic, avînd toate condiţiile să conducă cu pricepere activitatea detaşamentului. De felul în care va şti să organizeze îndeplinirea cu succes a programului de activităţi, colectivul de conducere va răspunde ulterior în faţa detaşamentului. Sarcina cea mai importantă a colectivului de conducere al detaşamentului este să organizeze astfel activitatea pionierească încît orice acţiuni, orice activităţi să contribuie la educarea pionierilor în

spiritul dragostei pentru patria noastră socialistă, al devotamentului nemărginit pentru înţeleptul conducător al poporului nostru, Partidul Muncitoresc Romîn.

Alegerea preşedintelui de unitate

După terminarea în toată şcoala a alegerilor preşedinţilor de grupe şi detaşamente, urmează să aibă loc adunarea pentru alegerea preşedintelui unităţii. La adunare participă toţi pionierii din unitate, tovarăşul instructor superior care conduce adunarea şi secretarul organizaţiei de bază U.T.M. care îndrumă activitatea unităţii respective. Sînt in-

vitaţi: secretarul organizaţiei de bază P.M.R. din şcoală, directorul şcolii, diriginţi, profesori, învăţători, utemişti, tovarăşi din „Sfatul unităţii de pionieri”. Adunarea începe cu ceremonialul pionieresc. După ce tovarăşul instructor superior anunţă scopul adunării, se dă cuvîntul preşedintelui de unitate care va citi din jurnalul unităţii despre activitatea pionierilor. Participînd la discuţii, copiii vor arăta rezultatele obţinute de detaşamente în activitatea de educare patriotică, în manifestările cultural-artistice, în întrecerile sportive, în cadrul concursurilor tradiţionale ale organizaţiei de pionieri, în munca de îndeplinire a condiţiilor pentru obţinerea distincţiilor pionierești etc. Este necesar ca pionierii să vină cu cît mai multe propuneri vii, interesante pentru programul de activităţi. Ei pot propune ca unitatea să îngrijească un monument al luptei clasei muncitoare, să organizeze marşuri pionierești pentru cunoaşterea locurilor istorice legate de lupta clasei muncitoare sub conducerea partidului, să viziteze fabrici şi uzine, gospodării agricole de stat şi colective, să planteze cu puieţi un deal sau o rîpă, să ia în îngrijire sa un grup de străzi sau un parc, să se ocupe de copiii unei grădiniţe, să înfiinţeze un teatru de păpuşi, să ajute la întreţinerea culturilor pe ogoarele G.A.C., să organizeze activităţi pionierești de duminică etc.

După ce adunarea aprobă programul de activităţi pe 3 luni, completat cu propunerile pionierilor şi după ce tovarăşul instructor superior le face cunoscute pionierilor principalele activităţi ce vor fi organizate în toată perioada anului şcolar, se face propunerea celui care urmează să fie ales preşedinte de unitate. Dacă el întruneşte majoritatea de voturi — votul se face prin ridicare de mîini — este declarat ales şi primeşte gradul pionieresc de preşedinte de unitate. Instructorul superior anunţă apoi colectivul de conducere al unităţii.

Adunarea ia sfîrşit cu ceremonialul pionieresc.

Atît adunările de alegeri la detaşamente cît şi cele de alegeri pe unitate vor cuprinde în încheiere programe artistice alcătuite din cîntece şi poezii dedicate patriei şi partidului nostru, dansuri populare, jocuri pionierești, vizitarea expoziţiei cu lucrări executate de micii tehnicieni, micii naturalişti etc.

La sfîrşitul fiecărei adunări de alegeri la grupă, detaşament, unitate, se scrie în caietul de grupă, jurnalul detaşamentului şi, respectiv, al unităţii despre cum a decurs aceasta

BĂIATUL și EPRUBETELE

Liviu nu intra în laborator pentru întîia oară. Anul trecut a venit deseori aici, fie pentru a lua o planșă, fie pentru un aparat de fizică. De fiecare dată, privirile sale căutau cu curiozitate pe rafturile înțesate cu eprubete, borcănașe etichetate, sticluțe colorate... Știa că ele conțin fel de fel de substanțe avînd fiecare povestea ei, că pionierii din clasa a VII-a executa cu ajutorul lor diferite experiențe interesante.

De la un timp, Liviu începuse să dea tîrcoale laboratorului chiar și atunci cînd nu trebuia să ia un aparat de fizică. Pur și simplu, îl atrăgea împărăția aceea misterioasă a elementelor și substanțelor chimice. Invocînd te miri ce motiv, zăbovea vreme îndelungată citind formulele de pe etichete, cercetînd curios eprubetele. Dar iată că acum Bănică Liviu intră în laborator, cum s-ar spune, ca la el acasă; anul acesta e în clasa a VII-a, în orarul său a apărut un nou obiect: chimia! La prima oră de chimie, el și prietenii săi, Căpruță Manole și Stanislav Constantin au fost numai ochi și urechi. Tovarășa profesoară a început prin a le explica despre substanțele chimice și transformările lor. „Interesant, își spuneau ei, dar să facem mai repede experiențe!"

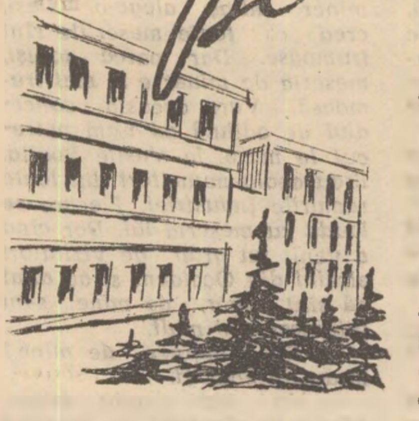

Ca și cum le-ar fi ghicit gîndul, tovarășa profesoară începu să amestece cîteva substanțe într-o eprubetă.

A trecut prima oră de chimie, apoi a doua... a treia... Acum, în clasa a VII-a de la Școala de 7 ani nr. 15 din Sibiu, chimia este un obiect pentru care majoritatea copiilor simt o mare atracție. Cristea Emilia, care dorește să devină tehnician chimist, Oprean Lucia, care vrea să fie profesoară de științele naturale și, desigur, Liviu și prietenii săi studiază cu interes noul obiect. Liviu și prietenii săi au hotărît chiar să-și facă un mic laborator acasă.

E. TOFAN

Cum l-am cunoscut pe cosmonautul 17.612

Nu-i mai înalt decît trebuie să fie un elev de clasa a doua. Are un zîmbet îndrăzneț, ochi pătrunzători și părul pieptănat cu grijă. Îl surprind udînd florile din fața blocului nou în care locuiește. E unul din primii locuitori ai orășelului Gagarin, care se construiește în cuprinsul Odesei. E mîndru că orășelul lui poartă numele celui dintîi cosmonaut.

Ne dăm mîna. El își șterge mai întîi palma umedă, după ce mută stropitoarea în cealaltă mînă.

— Timur! rostește băiatul. Mă cheamă Timur Nikagosov și învăț la Școala elementară nr. 77.

— Te cheamă ca pe eroul lui Arcadii Gaidar. Ai citit cartea?

— Am învățat nu de mult să citesc, dar pe Timur acela îl știu încă din film. Acum citesc și cartea. Aș vrea să-i semăn.

Arat spre florile pe care le stropea mai înainte.

— Păi... am impresia că-ți place să faci „muncă obștească".

El lasă privirea în pămînt.

— Nu numai eu... Toți cîți locuim aici facem muncă obștească. Vîrsta n-are importanță. Pentru fiecare se găsește cîte ceva de făcut. Cei mai mari au pus florile. Priviți-le: gherghine, zorele... Știți, tot ce ne stă nouă în puteri, facem! Tîrguim, curățăm cartofii la bucătărie, reparăm micile stricăciuni de la instalația electrică, ajutăm poștașului să-l găsească pe destinatarul unei scrisori cu adresa nu prea clară, dăm o mînă de ajutor invalizilor de război...

Ascultîndu-l, încerc sentimentul ciudat că-l aud vorbind pe Timur, eroul lui Gaidar. Ceilalți copii ne înconjoară.

— Dar cu școala?

— Începe curînd, răspund o mulțime de glasuri vesele

— Abia așteptăm să înceapă, adaugă Timur Nikagosov. Vrem să învățăm bine, mult.

Altfel, degeaba visăm să devenim cosmonauți...

Privesc în jur. Nimeni nu zîmbește. Toți au o expresie serioasă, gravă.

— Vreți să deveniți cosmonauți?

— De ce nu? Frică nu ne este, sănătoși sîntem, cu aritmetica stăm destul de bine. Și-apoi, nu uitați, locuim în orășelul Gagarin. E și asta ceva, nu?

— Desigur, chiar Iuri Alexeevici s-ar bucura să afle că are atîția urmași curajoși.

— Cine știe, poate chiar el o să ne fie profesor de cosmonautică. Pînă una, alta, avem numere de cosmonaut.

Fac ochii mari.

— Cum adică?

— Păi, eu sînt „cosmonautul nr. 17.612". Băiatul blond de colo e cosmonautul 17.621, celălalt...

— Și de ce ați început cu numere atît de mari?

— Ei, clipește el nițel trist, pentru că mai avem destul pînă să creștem. Pînă atunci, cîți oameni sovietici nu vor porni în Cosmos, înaintea noastră...

De astă dată, la plecare, dau mîna cu toți. Și fiecare ține să se prezinte: Cosmonautul 17.608, Cosmonautul 17.615... Capăt în dar o crenguță de măslin și unul din micii cosmonauți îmi șoptește: „Mir i drujba".

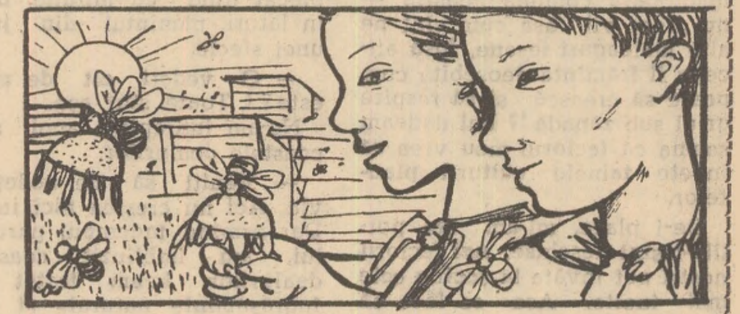
Părăsesc orășelul Gagarin, mulțumit că i-am cunoscut pe tinerii săi locuitori. Ei își ajută deocamdată părinții, îngrijesc de flori și de frații mai mici, învață cu sîrguință, se mîndresc cu numele orășelului lor. Dar mîine, care dintre ei își va dărui numele unui nou oraș răsărit pe harta Uniunii Sovietice? Care dintre ei va descifra mai departe tainele Cosmosului? Poate cosmonautul 17.612, Timur Nikagoșov...

MIHAI STOIAN

Odesa, august 1961.

ALBINELE

Pionierii coborau de pe deal, dinspre gospodăria agricolă colectivă din Brăești, aproape de Dorohoi. Cîteva albine bîzîiră în preajma lor. Atenți, pionierii le urmăriră vibrația delicată și iute a aripilor. Înainte, mai de mult, albina le era și nu le era cunoscută. La școală venise în mijlocul lor nu o albină adevărată, ci doar una desenată pe planșele de la științele naturale și în mulaj, asemenea viermelui de mătase. În timpul verii însă, pionierii de la Școala de 7 ani din Brăești au dorit s-o cunoască mai bine, să afle și mai multe amănunte despre viața ei și foloasele pe care le aduce omului. Această dorință era lesne de realizat, cu atît mai mult cu cît la Gospodăria agricolă colectivă „Victoria" din Brăești se afla o stupină. Și iată-i pe toți adunați în jurul colectivistului Ion Andreescu — apicultor la gospodărie — care-i plimba de-a lungul stupilor, povestindu-le multe lucruri interesante. Pionierii au observat că în jurul stupinei se întinde o grădină minunată, plină de plante melifere (adică plante de la care albinele pot aduna nectarul). Cînd a fost desfăcut unul din stupii sistematici, pionierii au urmărit cu privirile roiala harnică a acestor insecte atît de vrednice: ele dau mierea nespus de gustoasă, de hrănitoare, tot ele contribuie la rodirea bogată a semănăturilor și pomilor, ele împiedică înmulțirea gîngăniilor vătămătoare, oprindu-le să facă stricăciuni pomilor și semănăturilor. Viețuirea albinelor, plină de minunății, măiestria omului de a le folosi și ajuta le-a atras pionierilor luarea aminte. De acum, albinele au devenit pentru ei cunoștințe plăcute. În acest an școlar, nu se vor mai mulțumi doar să viziteze stupina gospodăriei; priceperea lor, care s-a dovedit demnă de laudă în alte îndeletniciri importante ca, de pildă, creșterea viermilor de mătase, se va face simțită și în albinărit. Vor avea stupi chiar la școală. Încă de pe acum ei studiază viața albinelor, cer sfatul colectiviștilor. În curînd vor porni să-și transforme dorința în fapte.

M. DIACONU

Iată-i pe cîțiva dintre micii apicultori de la Școala de 7 ani nr. 136 din București, cercetînd unul din stupii școlii.

Agronomul

Colectiviştii îl înconjurară cu dragoste pe tînărul subţirel, cu părul castaniu.

— Feciorul meu! zise mîndru un bătrîn colectivist, Amateesei În copilărie dorea să cunoască atîtea taine ale pămîntului încît nici eu nu-i puteam răspunde la toate. Deseori întreba de ce pe dealurile Doroşcani şi Obrijeni — care înconjoară comuna noastră — nu cresc vii aşa cum sînt pe alte meleaguri ieşene. Însă altceva îl frămînta deosebit; cum poate să crească şi să respire griul sub zăpadă !? Îmi dădeam seama că feciorul meu vrea să înveţe tainele culturii plantelor.

De-i place, mi-am zis, porţile-i sînt deschise. Azi feciorii noştri pot învăţa la şcolile cele mai înalte. Aşa se face că după ce a terminat şcoala medie, a mers la Institutul agronomic din Iaşi. Astăzi, iată-l: e din nou în comună, în colectiva noastră din Popeşti...

M-am apropiat de tînărul agronom şi, dintr-o vorbă-ntr-alta, s-a iscat discuţia:

— Aţi terminat de mult institutul? Cum vă simţiţi aci, în gospodărie?

— Dacă aş spune că mă simt „bine", ar fi prea puţin. Din copilărie mi-a plăcut să trăiesc în lumea plantelor, să le cunosc bine, să mă ocup de cultivarea lor. Dar staţi o clipă, să repartizăm brigăzile, şi după aceea vom merge împreună să ne cunoaşteţi şi gospodăria noastră.

M-a dus prima dată să văd cele două grajduri înălţate de curînd.

— Au devenit neîncăpătoare pentru cele 270 de bovine. Ne gîndim unde să mai zidim unul...

În cîmp, s-a oprit la marginea tarlalei de sfeclă. S-a aplecat dînd cu mîinile, uşor, în lături, pămîntul din jurul unei sfecle.

— O vedeţi cît de mare este?! Toate sînt aşa.

Ne-am îndreptat apoi spre coastele dealurilor.

— Veniţi să ne vedeţi şi via. Aci nu creştea nici iarba. Dar urmînd îndemnul partidului, am îmblînzit coastele dealurilor, le-am tratat cu îngrăşăminte naturale şi chimice şi am plantat viţă de vie. Colectiviştii muncesc cu însufleţire şi viaţa ni-i tot mai îmbelşugată

Mii de araci susţineau joardele încărcate cu ciorchini de aur.

— Deşi sîntem la început, totuşi sperăm să stringem o recoltă bunişoară. Dar în viitor, de aci vom aduna multe tone de struguri. Pe coastele acestea, care altădată erau sterpe şi triste, vor răsuna cîntecele fetelor şi flăcăilor. Mă bucur că muncesc în gospodăria colectivă, că pot contribui şi eu la înflorirea satului în care m-am născut. De altfel, colectiva noastră a şi devenit milionară...

Îşi mai roti odată privirile peste cîmpuri. Apoi:

— Acum, poate mă înţelegi mai bine de ce m-am înapoiat în comuna natală...

N. BULGARU

Prisaca

Cu mişcări sigure, un bărbat abia trecut de treizeci de ani umblă printre stupii aşezaţi în rînd pe pajiştea de mentă înflorită. Desface capacul fiecărui stup, controlează cu atenţie ramele pe care sînt aşezaţi fagurii şi unde miile de albine îşi depun rodul hărniciei — mierea. E Gheorghe Ernuţeanu, prisăcarul gospodăriei agricole colective din comuna Ştefan cel Mare, raionul Feteşti.

Prisaca a luat fiinţă în primăvara anului 1954 cînd gospodăria a cumpărat 20 de stupi şi a crescut an de an. S-au bucurat mult colectiviştii cînd autocamionul încărcat cu stupi a intrat pe poarta gospodăriei. Dar şi mai bucuroşi au fost cînd toamna au primit pentru zilele muncă primele cantităţi de miere.

De atunci, în fiecare primăvara, stupii sînt urcaţi în autocamioanele gospodăriei şi duşi departe, pe bălţile Borcei, după nectar. Acasă se întorc doar toamna, tîrziu, cu fagurii doldora de miere spre bucuria colectiviştilor. Astăzi, prisaca numără 182 de stupi, iar în viitorii ani ea va creşte şi mai mult, căci veniturile pe care le aduce sînt mari.

— Numai în 1960, de la fiecare din cei 145 de stupi pe care îi aveam atunci, spune tovarăşul Ernuţeanu, am obţinut cîte 500 lei. În medie cîte 21 kg. miere de stup. Pentru zilele-muncă, colectiviştii au dus acasă pe lîngă bani, grîu, porumb, vin, brînza, şi miere. Anul acesta, ca şi în anii trecuţi, colectiva va trimite pe piaţa oraşelor noi cantităţi de miere, iar colectiviştii vor primi din nou miere din prisaca gospodăriei, căci în curînd stupii vor fi aduşi pentru iernat.

După Plenara din 30 iunie—1 iulie în care se analizează mersul îndeplinirii Directivelor Congresului al III-lea privind construirea socialismului la sate şi dezvoltarea agriculturii şi unde s-a arătat cît de important este sectorul apicol, pentru veniturile pe care le aduce, colectiviştii din comuna Ştefan cel Mare au hotărît ca an de an să sporească numărul stupilor din prisaca la care munceşte cu atîta dragoste şi tovarăşul Gheorghe Ernuţeanu.

E. ROŞCA

Casa de pe strada BRĂDETULUI

— N-am văzut marea ca tine, dar frumos ca-n tabăra de la Prundul Bîrgăului, nu cred să fie în altă parte. Şi de fapt, am văzut şi marea... Nu-i aşa, Nicule?

— Aşa-i! dădu din cap un năpîrstoc cu nasul cîrn, cel mai mic din grupul de băieţi întîlniţi în grădiniţa din faţa casei cu trepte înalte de piatră, de pe strada Brădetului. La Bicaz ne-am plimbat chiar cu vaporul... Am văzut hidrocentrala, apoi Lacul Roşu, căsuţa lui Creangă. Cîte n-am văzut în excursie!

Dumitrescu Matei, Musi Virgil şi toţi ceilalţi care se întorseseră din tabăra de la Prundul Bîrgăului aveau, într-adevăr, cu ce se lăuda. Dar tot atît de bogate erau şi amintirile pionierilor şi şcolarilor care au fost în tabără la mare, ca Ţuiu Gheorghe sau Rîşnoveanu Lazăr. Se vedea după chipurile bronzate de soare şi privirile vesele, luminate de bucuria copilăriei lor fericite.

— Pe timpul şcolii, ne străduim să învăţăm cu sîrguinţă, iar vara, în vacanţă, mergem în tabere la munte şi la mare, mi-a spus pionierul Rîşnoveanu Lazăr. Mereu însă, ne petrecem plăcut clipele libere. Acum avem repetiţie la orchestră. Eu sînt acordeonist, Matei cîntă la mandolină, Ţuiu la chitară. Să mergem, tovarăşul profesor Naidin a şi venit!

De la o fereastră, deschisă larg, se auzeau lin sunetele unui pian.

Luat de valul copiilor, am urcat treptele de piatră ale Casei de copii şcolari nr. 7 din Capitală,

unde mă aflam. Peste tot, în dormitoare, curăţenie ca în farmacie. Pe jos, covoare lungi, înflorate.

M-am oprit în pragul unei săli spaţioase, frumos împodobită.

— Aici e sala de repetiţie, se vîrî în vorba acelaşi copil cîrn, Virgil.

— Obiectele pe care le vedeţi aici sînt făcute de copiii noştri, la noi, în atelierul de artă aplicată, îmi explică profesorul de muzică Traian Naidin. Şi panopliile cu pepeni sculptaţi în lemn, şi căprioarele, şi, bineînţeles, trăsura de colea...

Trăsura nu era altceva decît întruchiparea unei scene din povestirea „Punguţa cu doi bani" de Ion Creangă: într-o trăsură miniaturală, la care sînt înhămaţi doi cai, aidoma ca în realitate la înfăţişare, şade proţăpit, cu figura prostească, boierul; iar în urma lui, alergînd, cine credeţi? Cocoşul! O adevărată lucrare de artă.

— Şi cine le-a făcut?

— Nu mai sînt aici, au plecat să dea examen la facultate. De altfel, cinci dintre copiii noştri sînt deja studenţi: la chimie, la politehnică, la arhitectură. Au crescut mari, şi-au luat zborul...

Cînd am plecat din mijlocul copiilor, i-am lăsat cîntînd. Dintre ei mă privea zîmbind, cu ochi mari, plini de încredere în viitor, Virgil. Ca mîine îşi va lua şi el zborul! Lui şi celorlalţi copii de aici, partidul le-a asigurat nu numai căldura căminului, masă din belşug şi îmbrăcăminte, cărţile de şcoală — totul gratuit — dar şi posibilitatea de a-şi realiza visurile cele mai îndrăzneţe.

AL. DINU IFRIM

Un simplu miner

Priveam rama unei fotografii cu satisfacţia pe care ţi-o dă totdeauna un obiect de artă. Parcă era lucrată în altiţă. Motive naţionale întîlnite de obicei pe ii — cusute cu arnici sau mătase — stau înflorite cu toată frumuseţea lor pe lemn.

Această ramă se află în casa minerului Constantin Spilca din Baia de Fier...

De altfel, casa lui, în afară de mobila nouă, modernă, e toată împodobită cu lucruri de artă populară.

— Sînt foarte frumoase, m-am adresat gazdei, de unde aveţi asemenea lucruri?

— Mi-a plăcut totdeauna să cioplesc... Aşa, din cînd în cînd, în timpul liber...

M-am gîndit că în ţara noastră, arta populară se bucură de multă preţuire. Multe exponate de artizanat încîntă vizitatorii, iar omul modest, care mi-a dat un asemenea răspuns, este unul dintre necunoscuţii făurari de frumuseţe.

— Cred, i-am zis eu, că preocuparea asta de a „ciopli" flori în lemn vă place totuşi cel mai mult.

M-a privit mirat.

— De ce? Credeţi că meseria mea nu-i frumoasă? Eu mi-am ales-o. E o meserie bună şi are o frumuseţe pe care o simte numai adevăratul miner. Dacă ai cunoaşte-o, ai îndrăgi-o şi dumneata.

Într-adevăr, minerul Constantin Spilca îşi iubeşte cu adevărat meseria. Pe perete, la loc de cinste, într-o ramă meşterită de el se află o diplomă mai veche de miner fruntaş, iar lîngă diplomă a apărut în acest an un stegule ţ mic, în trei colţuri, roşu: Steagul fruntaşului în producţie.

— De-aş mai fi odată băieţandru, continuă Constantin Spilca, şi ar trebui acum să-mi aleg meser , tot pe cea de miner mi-aş alege-o. Deşi, cred că toate meseriile sînt frumoase. Dar parcă totuşi, meseria de miner e şi mai frumoasă. Vara aceasta, concediul de odihnă mi l-am petrecut la mare, la Vasile Roaită. Erau acolo muncitori din toate ramurile industriei. Fiecare se lăuda cu meseria lui. Dar cînd a venit un grup de vizitatori străini din Occident şi au aflat că sînt miner, de mine s-au interesat mai mult.

— Eşti inginer de mine? m-au întrebat ei.

— Nu! Sînt simplu miner. Mînuiesc ciocanul de perforat în galeriile muntelui Catalinul.

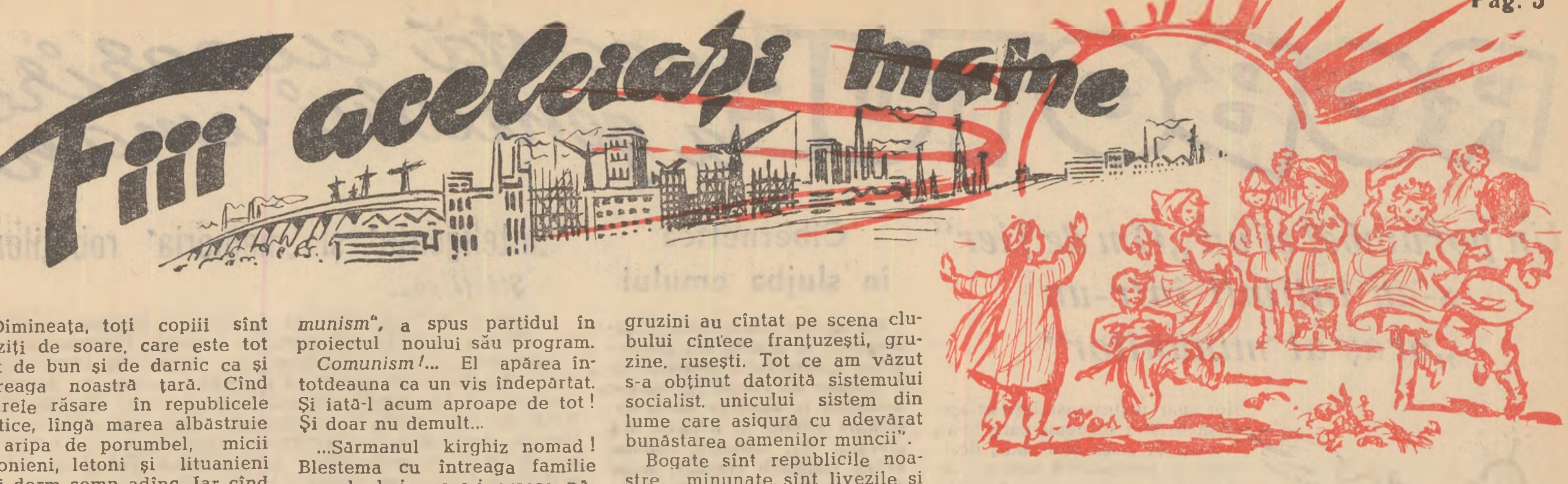
Vizitatorii m-au privit miraţi şi neîncrezători. În ţara lor, un miner nu poate să meargă la băi, la mare... S-a mirat că eu, simplu miner, cîştig lunar peste 2.000 de lei.

Am meserie frumoasă şi cîştig bine. În şut, cioplesc flori în stîncă... Acasă, în orele libere, ce să fac? Mai citesc o carte, merg la căminul cultural, mai văd un film şi, din cînd în cînd, mai cioplesc flori de lemn...

M. CALIN

Fiii aceleiași mame

Dimineața, toți copiii sînt treziți de soare, care este tot atît de bun și de darnic ca și întreaga noastră țară. Cînd soarele răsare în republicele baltice, lîngă marea albăstruie ca aripa de porumbel, micii estonieni, letoni și lituanieni mai dorm somn adînc. Iar cînd razele amiezii încing nisipul de pe plaja litoralului și copiii pescarilor din Orientul îndepărtat urmăresc cît de solemn coboară soarele la orizont.

— Salut, soare! — salută astfel în fiecare dimineață flăcăiandrul bălai din Riazan.

— Tere! Sveiki! — îi spun copiii din Tallin și Klaipeda. Iakutul ars de soare, cu pomeții proeminenți, gruzinul subțire și iute și tînărul bielorus — fiecare salută dimineața în limba sa. Sînt atît de mulți copii la noi oacheși și bălăiori, încît dacă soarele ar dori să-i numere, s-ar încurca.

Într-adevăr, nu este o sarcină ușoară să numeri întreaga noastră familie unită a popoarelor U.R.S.S., căci ea cuprinde peste 100 de popoare mari și mici. Și toți locuitorii uriașului nostru stat, care se întinde de la o mare la alta sînt într-o dispoziție sărbătorească. În diferite limbi răsună cuvintele, care fac să se lumineze fețele:

„Generația actuală de oameni sovietici va trăi în comunism", a spus partidul în proiectul noului său program. *Comunism!...* El apărea întotdeauna ca un vis îndepărtat. Și iată-l acum aproape de tot! Și doar nu demult...

...Sărmanul kirghiz nomad! Blestema cu întreaga familie soarele hain care-i arsese pășunile și-l mîna din nou să meargă și să se ploconească baiului. Și cui să se plîngă de soarta sa?...

Parcă poți să recunoști acum pe fostul sărac în savantul calm și plin de siguranță, care, de la catedra Academiei Kirghize de științe, citește o conferință în limba maternă? Și oare nu-i o minune faptul că un popor nomad, fără locuințe, care n-a avut nici măcar scrierea sa, are o Academie proprie de Științe, o universitate republicană, zeci de institute?

Putem arunca o privire în oricare republică și pretutindeni ne întîmpină aceleași minuni.

Gruzia... De altfel, despre Gruzia să-i lăsăm să povestească pe minerii din Franța, căci ei au fost de curînd oaspeții primitorului oraș Tkibuli. „Ne-a bucurat faptul că departe de Franța ne-am întîlnit cu oameni care au vorbit cu noi franțuzește — își amintesc oaspeții. Copiii minerilor gruzini au cîntat pe scena clubului cîntece franțuzești, gruzine, rusești. Tot ce am văzut s-a obținut datorită sistemului socialist, unicului sistem din lume care asigură cu adevărat bunăstarea oamenilor muncii".

Bogate sînt republicile noastre, minunate sînt livezile și ogoarele, palatele lor înălțate cu mîinile muncitorilor! Dar există la noi o bogăție pe care n-o poți compara cu nimic și pe care o păzim ca pe lucrul cel mai de preț: *prietenia noastră*. Modelele de pe cămășile fetelor ucrainene și ale fetelor Bielorusiei sînt diferite, și dansurile kazahilor nu le poți confunda cu jocul rusesc, *dar dragostea față de patrie este aceeași și cauza noastră e comună.*

În comunism vom deveni mai apropiați, prietenia ne va uni și mai mult. Desigur, vor mai exista deosebiri naționale, mai ales în ceea ce privește limba — doar la noi fiecare om sovietic are dreptul să-și educe și să-și instruiască copiii în limba maternă. Dar majoritatea oamenilor va studia pe lîngă limba maternă și limba rusă. Pentru ucraineni și kazahi, pentru uzbeci și osetini viguroasa noastră limbă rusă va deveni o a doua limbă maternă, ea îi va uni pe oamenii de diferite naționalități în știința, tehnică și literatură.

Mult mai multe vor fi la noi trăsăturile comune — cele comuniste. Se va dezvolta o cultură internațională comună pentru toți. Se vor întări, vor deveni mai bogate republicile noastre. Fiecare republică va continua și pe mai departe să-și dezvolte economia în strînsă legătură cu celelalte republici sovietice. Trebuie, de pildă, să se construiască pentru mai multe republici un canal de irigație sau un drum comun pentru transporturi, se vor aduna reprezentanții lor și vor crea un consiliu economic interrepublican.

Pe frumoasa Angara se construiește în prezent cea mai mare centrală electrică din lume, hidrocentrala de la Bratsk. În zilele Congresului Partidului va avea loc inaugurarea festivă a primelor ei turbine. Cînd veți citi acest comunicat în gazete, copii, amintiți-vă: inima electrică a Angarei a fost silită să bată de către muncitorii a cincizeci de popoare care trăiesc și creează în patria lor comună — U.R.S.S.

Pentru ca să se aprindă luminile în Siberia a plecat din munții iubiți ai Osetiei veteranul șantierului, excavatoristul Boris Taraev, a sosit aci de pe șantierul hidrocentralei Mingheceaur ucraineanul Vasili Nikitovici Pobejimenko, brigadierul oamenilor neînfricați — montori la mare înălțime — și încă mulți alți oameni entuziaști, înflăcărați. Pe ei i-a adus aci visul frumos, aceeași năzuință: de a face pămîntul nostru mai frumos, iar pe oameni — mai fericiți! Meridionalii oacheși și trimișii nordului s-au întîlnit aici, la hidrocentrala de la Bratsk, și s-au împrietenit, și au început chiar să semene parcă unul cu celălalt — căci munca dătătoare de bucurii și visurile îi unesc pe oameni. Ca și fiii aceleiași mame, ei se îngrijesc de marea lor casă al cărui nume ne este atît de scump: *Patria!*

(Din „Pionierskaia Pravda")

Aliații domnului primar

Zărindu-i adunați pe toți cei așteptați, dl. primar Neumann se posomorî, se săltă — să fie mai înalt — pe treptele de piatră ale primăriei, împrumută voit vocii sale o notă gravă și începu:

— Cetățeni! Cunoașteți toți că satul nostru se află la granița cu R.D. Germană... Trebuie să știți că cei din R.D.G. și sovieticii vor să ne strice liniștea, vor să se încheie tratatul de pace. Noi însă îi vom zdrobi...

Făcu intenționat o pauză — aștepta aplauze. Dar oamenii îl priveau mai departe cu nedumerire: majoritatea celor de față nu aprobau nicidecum belicosul discurs al acestuia.

Primarul se posomorî și mai mult: îi înjură înciudat, printre dinți, pe cei ce-i transmiseseră telefonic însărcinarea de a ține această adunare și se grăbi să încheie. Și, deși știa bine acum că vorbele ce avea să le spună nu vor fi cu atît mai mult pe placul nimănui din sat cu cît știrea ce le-o comunica avea să-i neliniștească pe oameni, dl. primar spuse — ce-i drept, cu elanul de la început ceva mai atenuat:

— ...Mîine, în satul nostru vor sosi aliații, prietenii noștri americani: o brigadă de tancuri. Cînd va bate clopotul cel mare de la biserică, cu mare, cu mic, să fim toți adunați în piață... Băgați bine în cap ce vă spun și să nu îndrăznească nimeni să lipsească. Vă ordon să-i primiți cu prietenie pe aliații noștri.

Oamenii se risipiră în tăcere, nemulțumiți. Nu puteau înțelege nicicum: „Ce voia de la ei dl. primar? Și, în genere, de ce nu voiau guvernanții de la Bonn să încheie tratatul de pace propus de sovietici și de R.D.G.? Cu-i poate să-i facă rău... pacea?!..."

★

Tancurile înaintau măcinînd nemilos sub șenile asfaltul șoselei. Din turela cîte unui colos de oțel, printre crengile de camuflaj, se ițea ici-colo casca vreunui ostaș. Rumegînd între dinți gumă de mestecat, soldații priveau la obloanele grele, de lemn ale caselor ce se închideau cu zgomot și demonstrativ la trecerea tancurilor. Dar iată și piața satului. Mică de fapt,dar goală acum, piața părea întinsă și rece, neprimitoare.

Tancul din frunte se opri scrîșnind din șenile și din turelă coborî un ofițer înalt în halat de tanchist. Se proțăpi bine, cu picioarele lungi în asfaltul pieței și apoi se roti curios, urmărind cu privirea ceva anume: în sfîrșit, zări venind spre el un omuleț, gras și chel și-l ghici pe primar. Omulețul venea repede, repede, urmat de un slujitor ce ducea pe o tavă două carafe mari cu bere.

— Bună ziua, domnule ofițer, fiți bine...

Gestul scurt al ofițerului îl opri brusc pe primar.

— Bine, bine, îi spuse ofițerul... Ce ai acolo?... și nemaiașteptînd răspuns, luă o carafă și-i dădu conținutul pe gît.

— Bună! făcu americanul. Ia zi-i, unde ne oprim?

Roșu de indignare și totdeodată înspăimîntat, primarul nu mai știa ce să zică. Arătă cu mîna spre un loc anume, fără să vorbească. Americanul îi întoarse spatele și se urcă, cu același aer arogant și plictisit, în tanc. Nu uită însă să-i arunce peste umăr:

— Ați evacuat școala? Acolo vor dormi ostașii mei... Dați dispoziții!

Dl. Neumann, primarul, rămase singur în piața largă și pustie.

— Hai, d-le primar!... îi dădu ghes slujitorul, și se întoarse spre primărie.

Ascultător, dl. primar îl urmă. Cînd intră în biroul mare și întunecos, d-na Neumann, primăreasa, îl privi speriată:

— Ce ai, ce s-a întîmplat?

— Au venit... aliații.

Prin fereastra larg deschisă, pătrunse larmă de copii. Primarul privi în stradă: cîrduri gălăgioase, școlarii se întorceau acasă. Acesta era primul semn că „aliații" își începuseră activitatea. Se închisese școala.

ȘT. Z.

A XII-a aniversare a R. P. Chineze

Poporul chinez sărbătorește la 1 octombrie cea de a XII-a aniversare a R. P. Chineze.

Marea victorie împotriva imperialismului și feudalismului a descătușat forțele creatoare ale harnicului popor chinez, deschizîndu-i largi orizonturi pentru dezvoltarea și propășirea lui pe drumul construirii socialismului. Au fost construite și reconstruite numeroase fabrici și uzine. Pe baza dezvoltării economice, s-a ridicat necontenit nivelul de trai material și cultural al poporului. Ca și în celelalte țări socialiste, copiilor li s-au creat condiții minunate de învățătură, ridicîndu-se numeroase școli de toate gradele.

Fotografia de mai jos înfățișează noul centru al pieții Haiciu din orașul Guandun.

ROBOTUL această cucerire a geniului uman

Un porumbel și un „Om de fier" s-au întîlnit într-un „oraș al minunilor"

Aceasta s-a întîmplat la Moscova, în 1959, în timpul expoziției închinate realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

Porumbelul era un porumbel alb, obișnuit, care fusese crescut sub acoperișul unei biblioteci pentru copii, de aceea avea, poate, capșorul plin de povești. In schimb „Omul de fier" avea pasiunea științelor exacte, fiind de fapt un robot autentic, născut într-un laborator tehnic experimental. Cît despre „orășelul minunilor" el se află la marginea Moscovei: un adevărat tărîm de basm. Noaptea, luminile pavilioanelor par niște constelații uriașe. Așa le știu oamenii care le-au văzut. Și ...așa și-a spus, desigur, și porumbelul nostru, atras de aceste lumini. A plutit o dată dîndu-le ocol, apoi a nimerit, pe o fereastră, în pavilionul electrificării, unde se găsea un om de fier. La început porumbelul s-a oprit pe umărul lui, crezînd că e o statuie. Dar robotul a început să se miște și să umble.

— Ia te uită! a strigat porumbelul uimit. Parc-ai fi din povești! Ori ești un vrăjitor, căci om de fier care să umble, încă n-am mai întîlnit!

— Sînt un robot, adică un automat, a răspuns „omul de fier" serios, cu glasul său metalic. Porumbelul l-a ciocănit ușor în carcasa umărului; —

— Așadar ești de fier? Și părinții tai cine sînt? a întrebat el, uimit.

— Părinții — mai bine zis: constructorii mei — sînt oameni obișnuiți. Dacă vrei să știi exact, sînt niște elevi sovietici care lucrează în cadrul unei stațiuni a tinerilor tehnicieni.

Cîțiva strămoși mai depărtați

In schimb — povesti mai departe Robotul — familia mea automată e destul de mare și de veche. Primii mei strămoși au fost, parese, zeii de bronz egipteni, ale căror brațe erau puse în mișcare cu ajutorul focului și al apei. Iar un învățat din Antichitate, Heron, construise pentru templul din Alexandria niște porți mecanice, acționate în ascuns cu aburi, porți care se deschideau și se închideau „singure", uimindu-i pe credincioșii prosternați în fața puterii așa-zișilor zei.

Și în Evul Mediu se întîlnesc cîteva „minuni" de-acestea ale mecanicii. Li se dăduse numele de „androizi", fiindcă aveau înfățișare de ființe vii. De pildă, a existat un flautist automat care cînta 12 melodii și un copist care scria cu o pană pe hîrtie. Mai tîrziu, pe la sfîrșitul secolului al 19-lea, profesorul rus Cebîșev a construit un cal și un vîslaș automat, minuni ale tehnicii de atunci.

VIORICA HUBER

Cibernetica în slujba omului

Un interes foarte mare și îndreptățit se acordă azi problemelor ciberneticii. Mașinile electronice de calcul își găsesc aplicarea în aproape toate domeniile științei și tehnicii. Cu ajutorul lor, oamenii conduc uzine, instalații chimice, mine de extracție, baraje, macarale uriașe, centrale electrice etc.

Dar, în timp ce în țările capitaliste automatizarea și cibernetica aduc uriașe profituri capitaliștilor, în Uniunea Sovietică și în țările lagarului socialist cibernetica vine direct în ajutorul muncitorilor, tehnicienilor și savanților ajutîndu-i să înfăptuiască mai repede Comunismul, să exploreze Cosmosul și lumile fantastice ale științei.

Uniunea Sovietica a înfăptuit încă de pe acum, cu ajutorul electronicii, mărețe realizări. In domeniul industriei, de exemplu, s-a construit la Moscova primul atelier automat din lume pentru producerea de rulmenți; iar recent, în Urali, a fost terminată construcția primului bluming automat din lume. De asemenea, noua centrală electrică de pe Volga, numită „Al XXII-lea Congres al P.C.U.S." deține recordul de cea mai mare hidrocentrală din lume, ca și furnalul de la Krivoi Rog, care este în prezent cel mai mare furnal automat. Știința sovietică a creat în domeniul ciberneticii și alte „minuni". La Institutul pentru semiconductori din Leningrad există un aparat de calcul matematic, mic cît o brichetă, dar care înmulțește, împarte și rezolvă calcule uimitoare.

Lungul șir de uriașe realizări ale statului sovietic a fost încununat de cele mai mărețe fapte: zborul cosmonauților Gagarin și Titov în jurul pămîntului. Fără cibernetică aceste zboruri n-ar fi fost posibile. Mașinile electronice au ajutat omului să calculeze lansarea, supravegherea comenzilor de zbor, înregistrarea tuturor datelor, transmiterea lor pe pămînt etc.

Omul a creat aceste mașini uimitoare și le pune în slujba sa, pentru a-i ușura munca.

V. H.

„Inteligența" și „memoria" roboților

Știați că...

...știința care se ocupă cu alcătuirea și funcționarea roboților, adică a mașinilor automate, se numește *Cibernetică?*

...roboții au un „creier electronic" format din lămpi electronice? Acesta se aseamănă cu un creier uman, cu deosebirea esențială că, în timp ce creierul uman cuprinde cca. 10—15 miliarde de celule perfecționate-neuroni, „neuronii" roboților, adică lămpile electronice care alcătuiesc creierul lor, sînt infinit mai puține oricît de perfecționat ar fi robotul. Totuși, și cel mai perfecționat robot nu poate înlocui creierul omului, multiplele sale facultăți.

...„inteligența robotului nu e altceva decît „programul" de funcționare și auto-control pe care ciberneticianul l-a introdus în „creierul electronic"?

...„limba" și „gîndirea" roboților este cea a semnalelor electrice?

...primele mașini electronice au fost create acum 15—20 de ani?

...acești primi „matematicieni-roboți" (calculatoare electronice, după numele lor științific) efectuau într-o secundă mii de operații aritmetice?

...fiecare dintre noi se folosește azi de cîțiva „roboți" pe care nici nu-i bagă în seamă și că aceștia sînt: ascensorul, automatul de lumină al blocului, telefonul automat, telegraful, semaforul, etc?

...mașinile cibernetice de azi fac milioane de operații aritmetice pe secundă?

Tabloul de comandă al unei mașini electrice de calcul din U.R.S.S

Noutăți științifice și tehnice

• În cinstea celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. în țara constructorilor comunismului a fost dată în funcțiune cea mai mare hidrocentrală din lume. Această grandioasă construcție este de două ori mai mare decît hidrocentrala „Grand Caulee" mîndria S.U.A. Apele Volgăi, zăgăzuite de un baraj lung de 5 km formează acum Marea Stalingradului cu o suprafață de 3.470 km.p. Inaugurarea hidrocentralei „Al XXII-lea Congres al P.C.U.S.", s-a făcut cu un an înainte de termen.

• În Crimeea, la Observatorul astronomic al Academiei de Științe a U.R.S.S. a fost terminată montarea celui mai mare telescop cu oglindă din Uniunea Sovietică și din Europa. Oglinda principală a acestui instrument-unic, proiectat și construit de oameni de știință și muncitori sovietici, are un diametru de 2,6 m. Greutatea întregului telescop este de 105 tone. Instrumentul este complet automatizat. Punerea la punct, deschiderea și închiderea obturatoarelor aparatului fotografic și schimbarea focalizării, vor fi efectuate de la distanță, de la un pupitru central de comandă.

• La șantierele navale „Comuna din Paris" din Baku a început confecționarea unei elice de navă din material plastic. Elicea de navă cu patru palete, cu un diametru de un metru, cîntărește aproximativ 15 kg.

Zilele trecute ea a fost experimentată pe un remorcher. Probele s-au desfășurat cu succes.

În prezent, secția de material plastic a uzinei a trecut la fabricarea din polietilenă a șase noi elice de navă. Una din ele, cu un diametru de 1,7 metri, va fi montată pe o navă maritimă de mare tonaj.

• Uzina din Novocerkassk (U.R.S.S.) a produs un model experimental al unei noi locomotive electrice tip „N—80". Este cea mai puternică locomotivă electrică sovietică, are 8.400 C.P.

Construiți-vă singuri

Model de rachetă

Pentru construirea modelului rachetei sînt necesare următoarele materiale: hîrtie groasă de desen, o șipcă 3 x 4 mm. și lungă de 10 cm, un elastic 1 x 4 mm lung de 50 cm., o stinghie de lemn (pin sau tei) pentru lagăr 4 x 15 x 22 mm, o clamă de birou și clei de tîmplărie, sau gumă-arabică.

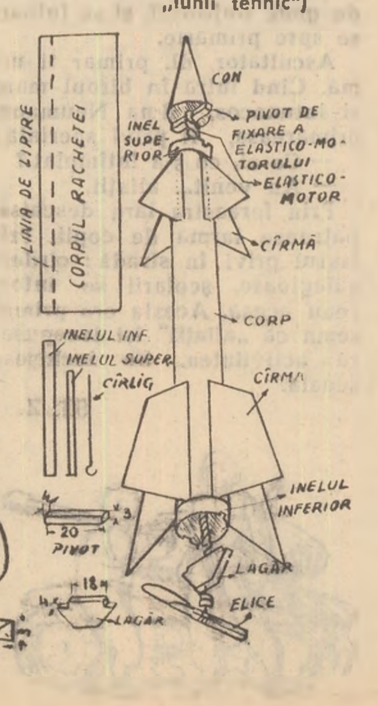
Corpul rachetei se face din hîrtie și se lipește pe o țeavă metalică — sau pe un bețișor cu diametrul de 14—18 mm — și se înfășoară cu ață. Cînd corpul se usucă, fixați pe el inelele de întărire. Cîrmele decupați-le din hîrtie lipită în două și lipiți-le de corp în unghi drept față de inele. Paletele elicei lipiți-le din trei straturi de hîrtie (linia punctată de pe palete arată locul crestării și lipirii lor pe butucul elicei). Butucul se face dintr-o stinghie de lemn. Lungimea lui este de 60 mm. In centru se sfredelește un orificiu cu diametrul de 1 mm pentru cîrlig, iar pînă la distanța de 15 mm. de la capăt (din ambele părți) se fac tăieturi în diagonală adică din colț în colț, cum este arătat în desen. In ele se introduc, cu clei, paletele.

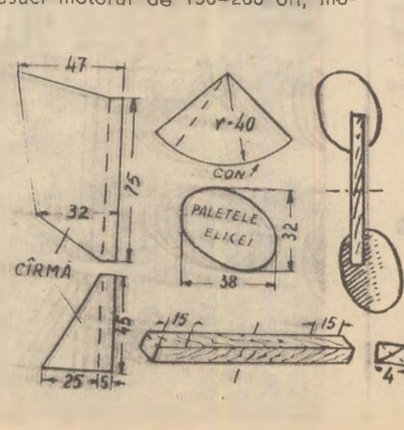
Cîrligul se formează dintr-o clamă de birou și trebuie neapărat călit.

Cîrligul gata făcut se trece prin lagăr. Pe cîrlig puneți două șaibe mici din celuloid, treceți-l prin orificiul din butuc și îndoiți-l. Pentru ca să se rotească împreună cu elicea (elicea este împingătoare), prindeți-l de butuc cu o ață cu clei. Nu uitați să faceți tăieturile pe inelul superior pentru pivotul care se lipește de con si în inelul inferior pentru fixarea lagărului. Acum a rămas să introducem elasticomotorul și... modelul e gata.

Răsuciți elicea modelului în direcția acelor ceasornicului de 40—50 ori și, cu o ușoară împingere, dați-i drumul. Racheta se va ridica la o înălțime de 10—15 m. Dacă veți răsuci motorul de 150—200 ori, modelul se va ridica și mai sus, zburînd pe o distanță de circa 50-60 m.

(După revista sovietică „Iunii tehnic")

CURIOZITĂȚI

Cei mai înalți copaci din lume sînt: eucaliptus și secvoia. Ei ajung pînă la 150 m. înălțime.

NUMAI DOUĂ FRUNZE

În stepele din Africa de Sud crește o plantă neobișnuită, denumită velvicia. Această plantă are totdeauna numai două frunze mari. Frunzele velviciei stau pe sol și pe măsură ce îmbătrînesc la vîrf, cresc la rădăcină. Frunzele acestei plante trăiesc o sută de ani.

FLOAREA-SOARELUI

Savanții au calculat cît de repede crește floarea-soarelui. Ei au ajuns la urmatorul rezultat: în timp de o oră planta crește cu o jumătate de mm în diametru.

Din poşta SĂPTĂMÎNII

Pionierii Şcolii de 7 ani din comuna Modelu, regiunea Bucureşti sînt hotărîţi ca şi anul acesta să obţină cît mai multe note bune şi foarte bune.

Şi iată că, la numai cîteva zile de la începerea şcolii, notele bune au început să apară în paginile cataloagelor. Printre pionierii care au primit primele note bune sînt: Clondir Ioana, care a obţinut nota 10 la ştiinţele naturale, Coleţa Elena şi Tutuianu Vasilica care au primit nota 9 la cunoştinţe agricole. Zilele care urmează vor consemna şi alte succese la învăţătură ale pionierilor şi şcolarilor.

Primele zile de şcoală au trecut cu repeziciune şi în catalog au apărut primele note.

În clasa a VII-a B e ora de matematici. La tablă e Maxim Maria. Toate rezultatele exercitiilor sint foarte bune. Nota ? 10! La fel de bine răspund şi Munteanu Irina, Giuşcă Maria.

În clasa a V-a, pionierii sînt foarte emoţionaţi. La fiecare obiect fac cunoştinţă cu cîte un tovarăş profesor dar aceste nu-i împiedică să obţină chiar de la început note foarte bune. Pionierele Pruteanu Elena, Şorici Tudora au şi primit 9 la limba romînă. Fiecare şcolar doreşte să înveţe cît mai bine iar rezultatele nu întîrzie să se arate.

GĂLĂŢEANU RODICA
cl. a VII-a H
preşedinta unităţii
Şcoala de 7 ani nr. 1,
Bîrlad

De îndată ce clinchetul clopoţelului a anunţat începerea noului an de învăţămînt, şcolile au fost inundate de larma veselă a pionierilor şi şcolarilor.

Bucuroşi de revederea cu profesorii dragi, copiii erau nerăbdători să le povestească despre minunatele zile de vacanţă, despre grija partidului nostru drag, care le-a dăruit zile fericite în taberele din cele mai încîntătoare regiuni ale patriei, la munte sau la mare.

Despre zilele frumoase ale verii au povestit toţi şcolarii clasei a VII-a B de la Şcoala de 7 ani nr. 1 din Călan într-o oră de limba romînă. Compunerile au fost care de care mai frumoase, încît rezultatele nu au întîrziat: pionierii Pascale Victor, Kaproş Elisabeta, Gavrilescu Teodora şi mulţi alţii au primit numai note de 8, 9 şi 10.

Primele rezultate îi bucură mult pe pionieri, ele sînt chezăşia succeselor de mîine.

CONSTANTIN CHIRIAC
Comitetul orăşenesc
U.T.M. Calan,
reg. Hunedoara

La cules

Primăvara, dacă poposeşti pe meleagurile comunei noastre din sudul Dobrogei, rămîi încîntat de marea de flori albe şi roz, ale întinselor livezi. Fiecare casă, fiecare gospodărie este înconjurată de grădini cu pomi fructiferi, de vii.

Zilele acestea, părinţii noştri, colectiviştii, culeg roadele minunate ale muncii lor. Adună zilnic sute şi sute de coşuri mari, pline cu fructe gustoase pe care le trimit spre pieţele oraşelor, spre fabricile de conserve din ţară.

Cu bogăţia colectivei dragi ne mîndrim şi noi, pionierii. Mai ales că aici, în mică parte este şi munca noastră. Din primele zile însorite ale acestui an, am ajutat şi noi la îngrijirea pomilor iar acum, în toamnă, la sărbătoarea culesului, am fost din nou prezenţi. Văile răsunau de cîntecele noastre vesele, dar şi de treabă ne-am ţinut. La cules, pe loc am organizat o întrecere.

La sfîrşit, cînd s-au adunat coşurile pline cu fructele culese de noi, s-a văzut că cei mai harnici au fost Moşu Elisabeta, Ionică Dumitru, Manole Gheorghe şi alţi copii din grupa pionierei Chirea Tinca. Cu rezultatele frumoase ale muncii lor, aceşti pionieri fac cinste distincţiei pionereşti pe care au primit-o de curînd.

ANGHEL I. MARIN
cl. a V-a
com. Almalău, reg. Dobrogea

IATA PROGRAMUL MEU ZILNIC

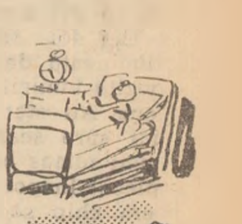
Încă din primele zile de şcoală mi-am alcătuit un program al zilei. În mare măsură am respectat programul de anul trecut, care m-a ajutat să închei anul şcolar cu medii bune şi foarte bune. Iată de ce, socotesc eu că programul zilnic va fi un preţios ajutor în viaţa mea de şcolar şi anul acesta.

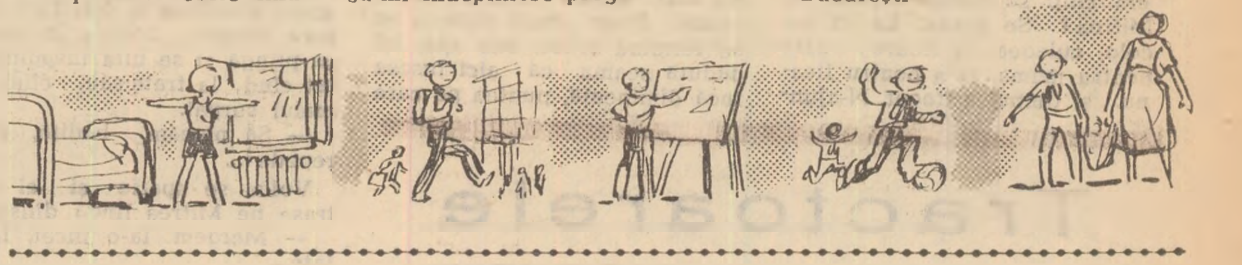
Respectînd orele fixate, după ce mă scol, mă spăl, mă îmbrac, ascult emisiunea „Salut voios de pionier", încep lecţiile. Temele mi le învăţ cu multă grijă. Mă opresc pe îndelete mai ales la lecţiile de matematici, unde îmi place în mod deosebit să rezolv probleme, exerciţii, să desenez planşe pentru geografie.

În fiecare zi reuşesc să-mi îndeplinesc programul punct cu punct, aşa încît îmi învăţ temeinic fiecare lecţie şi îmi mai rămîne timp de joacă, sau s-o ajut pe mama la treburile casei.

Planul zilnic l-am aşezat la loc de cinste, doar el mă ajută să întrebuinţez fiecare minut cu folos.

RADULESCU ADRIAN
cl. a V-a A, Şc. de
7 ani nr. 172,
Bucureşti

SPORT

Ediţia jubiliară a „Turului ciclist al R. P. Romîne" s-a încheiat cu victoria lui Ion Cosma şi a echipei R.P.R.

Acum două săptămîni, mai precis la 10 septembrie, de pe Stadionul „23 August" din Capitală s-a dat plecarea în tradiţionala cursa ciclistă de lung kilometraj „Turul ciclist al R.P.R." În această mare întrecere au luat startul 50 de rutieri cu renume, atît din ţara noastră cît şi din R.D.G., R.P.F. Iugoslavia şi Danemarca. Din ţara noastră au participat, de asemenea, şi mai multe echipe de club

Incă din prima etapa, reprezentativa ţării noastre se impune cu autoritate. Tricoul galben cîştigat de Gabriel Moiceanu în prima etapă este în atenţia tuturor rutierilor. Moiceanu însă în fiecare etapa îl păstrează cu straşnicie. De-abia în etapa a 8-a, Ion Cosma reuşeşte să treacă pe primul loc, cucerind astfel şi tricoul galben. Lupta însă este foarte strînsa. La un moment dat Gabriel Moiceanu, cîştigînd etapa de la Iaşi, ajunge la numai 3 secunde de Ion Cosma. La Băcău însă Cosma, prin cîştigarea celei de a 11-a etape, reuşeşte să-şi mărească din nou avantajul la 33 secunde. Lupta continuă

Peste tot, de-a lungul celor aproape 2.000 km. cît a străbătut caravana, cicliştii au fost întîmpinaţi sărbătoreşte. Peste tot, la capetele de etapă le-au fost oferite numeroase premii.

Dar iată că cele două săptămîni au trecut şi cicliştii au ajuns din nou la Bucureşti.

Noul cîştigător al turului ciclist al R.P.R. este Ion Cosma — ciclistul care a reuşit să păstreze tricoul galben în lupta cu redutabilii săi adversari. Pe echipe, locul I a fost cucerit de echipa R.P.R. urmată de echipele R.D.G. şi Danemarcei.

Inundația

— Vezi? Așa-mi trebuie dacă mă iau după tine! Stăi, bădiță o leacă, să culeg asta, stăi să văd ce-i aici.... Ce ne facem acum? Ploaia asta ține zdravăn, nu se termină așa repede.

Mitrea începu să scîncească, zgribulindu-se și mai mult sub haina grea de atîta ploaie. Se întunecase de-a binelea.

Cei doi frați plecaseră de dimineață de acasă să facă o vizită bunicii lor, din satul vecin. Au stat acolo toată ziua iar spre seară, după ce și-au luat rămas bun de la rude, au plecat înapoi, acasă. Dar parcă era chip să mergi repede cu Mitrea? Se oprea ba ici, ba colo, culegea o floare: asta pentru mama, asta pentru Ileana... și timpul s-a trecut. N-ajunseseră nici la jumătatea drumului cînd, pe neașteptate, s-a pornit ploaia. O ploaie repede, vijelioasă. Pe locul unde, doar cu cîteva minute înainte fusese un drum bun, acum curgea un adevărat rîu de apă tulbure, murdară. Frații s-au adăpostit sub un pom de la marginea drumului, dar și aici, de pe ramuri, cădeau picături grele de ploaie. Erau amîndoi uzi, pînă la piele.

— Mai stăm, bădiță? Mie mi-e tare frig, scînci abia auzit Mitrea.

Bădița, elev într-a VII-a, nu mai înalt decît cu o șchioapă decît Mitrea, se uită lung la frate-său și scoase din buzunar o batistă.

— Puneți-o pe cap! Și scoate-ți sandalele, că la vale alunecăm. Dacă dăm fuga, într-un ceas sîntem acasă.

Lipăind prin noroi cu picioarele goale, coborîră pe cărarea ce-i scotea la puntea de peste Albineț. Pe aici tăiau de-a dreptul, peste luncă, scurtînd drumul aproape cu jumătate de cale. Ajunși la locul unde trebuia să fie puntea, încercară să străpungă întunericul ce-i înconjura dușmănos dar nu mai zăriră nici urmă de punte. Doar după cărarea ce se termina brusc, sub apă, își dădură seama că aici fusese încă dimineață, puntea pe care veniseră. Mitrea începu să plîngă de-a binelea.

— Nu mai pot, bădiță, mi-e frig. Și mă dor picioarele!...

— Cred, Mitreo. Hai că ajungem îndată. Mergem pe mal, la vale, și trecem pe la stăvilarul cel nou.

— Pe la stăvilar? E departe, bădiță...

Voicu își luă fratele de mînă și amîndoi porniră în jos, pe firul apei. Aici urcau, aici coborau, urmînd o potecuță ce abia se mai zărea ca o dungă argintie, plină și aceasta de apă. Cînd ajunseră la stăvilar, puntea adusă de apă, copacii smulși de pe mal, crengi uscate, toate se îngrămădiseră acum în canalul de rezervă prin care treceau apele cînd veneau mari. Rîul se umflase, apele măturau traversele stăvilarului, treceau peste ele. Surpînd malul dinspre lunca satului, rîul începuse să-și croiască o altă albie, inundînd cîmpia.

Voicu văzu în închipuire grădina gospodăriei inundată, saivanele de oi plutind, duse de valurile furioase, întreaga luncă acoperită de apă. Dar mai ales grădina colectivei, la care munciseră și ei, pionierii...

— Pînă ajungem noi în sat, pînă se întorc oamenii să ridice stăvilarul, totul o să fie o apă. O mare de apă, gîndi Voicu cu voce tare. Se opri nemișcat la mijlocul stăvilarului și privi apa ce venea parcă mai mare, tot mai mare.

„Trebuie ridicat stăvilarul! Altfel, e nenorocire" și parcă pentru a-i întări bănuielile, cu un vuiet surd, încă o bucată de mal se prăbuși în apă. Acum canalul era aproape complet astupat. Iar prin spărtură, apele năvăleau și mai furioase spre cîmpie. Mitrea încetase să plîngă și se uita înspăimîntat cînd la frate-său, cînd la malul surpat.

— Să plecăm, bădiță, mai repede!...

Voicu se sperie și el și-l trase pe Mitrea lîngă dînsul.

— Mergem. Ia-o încet, înainte...

Dar ajuns la capătul punții, Voicu văzu apele învolburate mătinînd cîmpia pînă hăt, departe. „Acuș ajung la grădină, gîndi Voicu. Nu. Nu se poate. Se pierde munca de-o vară a întregii brigăzi de colectiviști-grădinari. Și-i averea noastră, a colectivei. Trebuie să încerc să fac ceva". Mitrea întrebă din nou:

— Nu plecăm, bădiță?

— Hai la lanț, Mitreo. Poate-l ridicăm singuri.

În mijlocul punții, un troliu simplu cu două manivele trăgea stăvilarul sus. Ruginită și înțepenită pe ax, abia reușiră amîndoi să ridice piedica. Tras de lanț, tamburul troliului se învîrti de cîteva ori înapoi, apoi se opri încremenit.

— Apucă, Mitreo, de manivelă și trage!

Abia reușiră să tragă la loc lanțul desfășurat singur la început. Se opriră o clipă să răsufle, apoi începură din nou să învîrte. Tamburul însă nu se mai urni.

— Nu mai merge, bădiță...

— Merge, merge! Treci în locul meu, să ridic eu. Ține însă bine să nu scape iară lanțul. Așa. Acum, o dată — amîndoi! Hei, rup!...

Cu un scîrțîit sinistru lanțul trase după dînsul și stăvilarul. Dar abia reușiseră să-l miște. Apoi din nou cîțiva centimetri de lanț se înfășurară pe tambur. În aceeași clipă, mîncată de apă, se surpă și ultima bucată de mal de la capătul punții. Eliberată, apa trecea nestăvilită pe toată spărtura malului. Nivelul apei la dig scăzuse însă și greutatea ce apăsa asupra stăvilarului se micșorase mult.

— Mai tare, Mitreo, mai tare! Hai: unu, doi...

Lanțul se înfășura greu. Totuși, încet, încet, stăvilarul se ridica. Începuse de-acum să se audă clipocitul apei scăpată de sub stăvilar. Furioasă, mugind tot mai tare, apa țîșnea în învolburări spumoase aruncîndu-se în vechea albie. Stăvilarul era aproape ridicat... Prin spărtura din mal se mai scurgea doar o șuviță de apă ce se subția tot mai mult.

Manivela troliului apăsa însă greu brațele amorțite ale lui Voicu.

— Mitrea, dă drumul manivelei și pune piedică.

Greutatea apăsa acum și mai tare pe Voicu. Simțea cum îi tremură genunchii, cum i se moaie brațele...

— Nu pot s-o pun, bădiță, s-a înțepenit de tot.

— Treci și ține manivela, să încerc eu. Poți să ții singur? Așază-te cu burta pe ea, că-i mai ușor.

Doar pentru o clipă luă Voicu mîinile de pe manivelă și-l văzu pe frate-său cum este ridicat în sus, gata, gata să fie aruncat peste cap în apă.

— Bădiță!... dădu Mitrea glas spaimei ce-l cuprinse.

Voicu se aruncă din nou pe manivelă.

Ploaia, ce contenise o clipă, începu să cadă din nou măruntă, umedă. Ploaie de toamnă. Voicu îl văzu pe Mitrea tremurînd de frig. I se făcu milă de el. „Ce să fac? Stăm așa pînă dimineața pe troliu?". Se așeză și el cu burta pe manivelă. Parcă-i era mai ușor. Îi spuse lui Mitrea să se ridice. Fără Mitrea, greutatea nu părea mai mare. Obosit, Mitrea nu-l mai putea ajuta să țină stăvilarul ridicat.

— Mitreo, trebuie să pleci în sat, să chemi oamenii, să vină aici. Sări jos! E mîl, și n-o să te lovești. Sau, mai bine pe stîlp, Mitreo. Doar specialitatea ta sînt pomii, glumi Voicu. Hai, du-te mai repede... Ia-o drept înainte, pe cărare. Ajungi mai repede. Du-te, du-te fuga!

Zgribulindu-se, Mitrea păși atent pe traversele alunecoase ale punții. Din capătul ei mai întoarse o dată capul spre fratele său. Atîrnat de capătul manivelei, încordat, Voicu căuta să nu se uite la apa ce erupea vijelioasă pe sub dînsul. O clipă întoarse capul și zîmbi: „Curajos totuși — gîndi Voicu — credeam c-o să-i fie frică să plece".

Mitrea mai flutură o dată mîna și sări jos. De acolo îi strigă lui Voicu că n-a pățit nimic apoi o luă la fugă, spre sat. N-a mers prea mult. La jumătatea drumului s-a întîlnit cu un grup de colectiviști: neliniștiți, veneau la stăvilar. De la Mitrea colectiviștii au aflat ce s-a întîmplat la dig. Unul din ei l-a înfășurat pe Mitrea într-un surtuc și a pornit cu el spre sat. Ceilalți — în goană spre stăvilar.

Cînd au ajuns oamenii aici, l-au găsit pe Voicu așa cum îl lăsase Mitrea: atîrnat de capătul manivelei, încordat, căutînd să nu se uite la apa ce curgea vijelioasă pe sub dînsul.

— Bade Tudore, sînt multe stricăciuni în luncă, bade Tudore?, a fost prima întrebare a lui Voicu, după ce-a fost pusă piedica troliului.

— Lasă, Voicule, pune haina asta pe tine și hai acasă. Ești înghețat.

— Sînt... bade Tudore?... stricăciuni în... luncă?...

— Nu, Voicule. N-a apucat apa să ajungă la grădină. V-ați purtat vitejește, Voicule!

★

Peste două săptămîni, în școală s-a ținut o adunare de unitate. Președintele gospodăriei agricole colective „Drumul belșugului" a venit personal să mulțumească celor doi pionieri pentru curajul lor.

ȘTEFAN SÎRBU

Tractoarele

Hăt, departe, unde-n zare
Codrii-ncep ca un desen,
Șirul roșu de tractoare
A cotit-o ca un tren.

Vezi, a prins să se îndrepte
Către noi, în rînd sever.
Lasă linii lungi și drepte,
Parcă pentr-un drum de fier.

Vine șirul roșu, vine!
Iar pe linia de plug,
Ca pe nevăzute șine,
Vine trenul de belșug.

HORIA ARAMA

Rondel de toamnă

Totdeauna-ți bate-n geam
Toamna cea nerăbdătoare
— Ai venit, deși e soare?
Zău că nu mă așteptam!

Unde mi-e ghiozdanul oare,
Șapca?. E pe cap?...
Mulțam!...

(Totdeauna-ți bate-n geam
Toamna cea nerăbdătoare).

S-o privesc nici vreme n-am
Dar o simt surîzătoare...
...„Da! Așa-i!... Mă bucuram,
Merg la școală, bine-mi pare!"

Totdeauna-ți bate-n geam...

MIOARA CREMENE

Cine știe geografie?

— Ghicitori —

Deși-s foarte în etate
Și pe creștet sînt cărunte,
Iacătă-le cocoțate
Colo sus pe-un vîrf de munte.
(Babele)

Orășel transilvănean
Încărcat de jucării,
Îndrăgit de voi, copii
Cînd începe noul an.
(Brad)

Ca să-ți vezi de sănătate,
Dacă medicu-ți prescrie,
Pleci într-o localitate
Cunoscută din... chimie.
(Pucioasa)

Cu puțină fantezie
Este lesne să aflați
Cîte miercuri învățați
Într-un an la geografie.
(Miercurea Ciuc, Miercurea Sibiu, Miercurea Niraj)

Știu o pasăre de curte,
Cu aripile cam scurte,
Care a plecat în zbor
Tocma-n Țara Moților.
(Muntele Găina)

V. D. POPA și IGOR BLOCK

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii" tel. 17.60.10, 17.60.20; Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"